

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

WARSZTAT NR 7: Podsumowująco-weryfikujący

na potrzeby opracowania ekspertyzy pt. Standardy realizacji działań z zakresu transformacji energetycznej w Miejskich Obszarach Funkcjonalnych (MOF)

31.03.2026

AGENDA

1. WPROWADZENIE

- Przedstawienie się uczestników spotkania
- Cele projektu i spotkania
- Kontekst projektu i wnioski z wcześniejszych warsztatów

2. CZĘŚĆ WARSZTATOWA

- Zasady pracy podczas warsztatu
- Dyskusja na forum
- Praca w grupach

Czas trwania spotkania:
ok. **4 godz.**

Forma spotkania:
warsztat

CELE I ZAKRES PROJEKTU

Tytuł projektu: Standardy realizacji działań z zakresu transformacji energetycznej w Miejskich Obszarach Funkcjonalnych (MOF)

Cel spotkania: Weryfikacja propozycji standardów

Cykl warsztatów a zakres raportu:

1. Warsztat 1 (online) – Diagnostyczny, przekrojowy, fokusowy
2. Warsztat 2 (stacjonarny) – Diagnoza lokalnych zasobów i potencjału JST
3. Warsztat 3 (stacjonarny) – Organizacja i zarządzanie procesem transformacji
4. Warsztat 4 (stacjonarny) – Efektywność energetyczna jako fundament transformacji
5. Warsztat 5 (stacjonarny) – Strategia i planowanie inwestycji
6. Warsztat 6 (online) – Konsultacyjny (ekspercki) – obszarów do ustandaryzowania
7. **Warsztat 7 (stacjonarny) – Podsumowująco-weryfikujący**

1. Trendy i kluczowe wyzwania transformacji energetycznej
2. Rola MOF i JST w procesie transformacji energetycznej
3. Diagnoza zasobów, potrzeb i potencjału
4. Organizacja procesu i zarządzanie transformacją
5. Efektywność energetyczna jako fundament transformacji
6. Strategia efektywności energetycznej i planowanie strategiczne
7. Planowanie i przygotowanie inwestycji energetycznych
8. Komunikacja społeczna, edukacja i partycypacja
9. Ryzyka i odporność energetyczna
10. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja

STANDARDY – JAK JE ROZUMIEMY I W JAKI SPOSÓB JE ZDEFINIUJEMY?

Celem dzisiejszego spotkania jest wspólne zdefiniowanie, czym w praktyce powinny być standardy transformacji energetycznej na poziomie JST i MOF oraz jakie podstawowe zasady i wymagania powinny one porządkować.

standardy

1.«normy określające podstawowe wymagania stawiane czemuś»

Nasze rozumienie standardów

- zbiór podstawowych zasad i wymagań, które porządkują działania
- wspólny punkt odniesienia
- rama organizacyjna i decyzyjna
- narzędzie praktyczne

Cechy standardów

- ambitne ale wykonalne
- nie maksimum ale minimum wymagalnej jakości
- współtworzone warsztatowo
- skalowalne (dla różnych JST)
- możliwe do wdrożenia krok po kroku
- opisujące jak postępować, nie tylko co zrobić

Podsumowanie

WSTĘP DO PODSUMOWANIA

Transformacja energetyczna to proces zarządczy – wymagający spójnego systemu standardów na każdym etapie.

Przypomnimy wybrane wnioski w ramach każdego z obszarów tematycznych:

1. Trendy i kluczowe wyzwania transformacji energetycznej
2. Rola MOF i JST w procesie transformacji energetycznej
3. Diagnoza zasobów, potrzeb i potencjału
4. Organizacja procesu i zarządzanie transformacją
5. Efektywność energetyczna jako fundament transformacji
6. Strategia efektywności energetycznej i planowanie strategiczne
7. Planowanie i przygotowanie inwestycji energetycznych
8. Komunikacja społeczna, edukacja i partycypacja
9. Ryzyka i odporność energetyczna
10. Wdrażanie, monitoring i ewaluacja

TRENDY I WYZWANIA

Transformacja energetyczna jest procesem długofalowym, a JST zazwyczaj działają krótkoterminowo.

Bariery:

- presja konkursów i finansowania
- brak długiej perspektywy planowania
- zmienność regulacyjna
- brak stabilnych priorytetów

Konsekwencje:

- działania reaktywne
- brak ciągłości

Impuls: potrzeba standardów długoterminowego zarządzania

ROLA MOF I JST

Brak jasnego podziału ról między JST a MOF ogranicza efektywność działań.

Bariery:

niewystarczający pomysł na wdrożenie koordynacji
rozproszenie działań, które mogłyby być realizowane wspólnie
brak wspólnych narzędzi

Konsekwencje:

utrata efektu skali

Impuls: MOF jako centrum koordynacji i wsparcia

DIAGNOZA

Często decyzje są podejmowane bez pełnych i spójnych danych.

Bariery:

brak danych
niska jakość danych
brak standardów zbierania

Konsekwencje:

nietrafione inwestycje
brak optymalizacji

Impuls: standard diagnozy i danych

Często transformacja energetyczna nie ma „właściciela” procesu, czyli osoby za niego odpowiedzialnej.

Bariery:

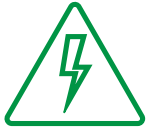
brak koordynatora
brak podziału ról
silosowość

Konsekwencje:

chaos decyzyjny
brak ciągłości

Impuls: standard zarządzania procesem

EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA

Efektywność energetyczna zbyt rzadko jest traktowana jako fundament.

Bariery:

skupienie na pojedynczych inwestycjach
brak podejścia systemowego
brak standardów eksploatacji

Konsekwencje:

wyższe koszty
niższa efektywność

Impuls: „efficiency first”

STRATEGIA

Strategie najczęściej w JST nie są realnym narzędziem zarządzania.

Bariery:

- oderwanie od danych
- brak powiązań dokumentów
- tworzenie „półkowników”

Konsekwencje:

- brak wdrożenia
- brak wpływu
- brak priorytetyzacji strategicznej

Impuls: strategia operacyjna, ponadlokalna

INWESTYCJE

Inwestycje są realizowane bez wystarczającego przygotowania.

Bariery:

brak zaawansowanej dokumentacji
brak wariantów
decyzje podejmowane pod dotacje

Konsekwencje:

niska trwałość i efektywność
błędne decyzje

Impuls: standard przygotowania inwestycji

KOMUNIKACJA

Komunikacja społeczna jest w JST zazwyczaj przypadkowa i reaktywna.

Bariery:

brak standardów

brak planu

brak narzędzi

Konsekwencje:

interesariusze dowiadują się o inwestycjach z mediów niezależnych od JST

konflikty społeczne

blokowanie inwestycji

Impuls: standard komunikacji

RYZYKA I ODPORNOŚĆ

Ryzyka transformacji nie zawsze są systemowo identyfikowane i zarządzane.

Bariery:

brak analizy ryzyk

brak podejścia systemowego

brak scenariuszy

Konsekwencje:

podatność systemu

awarie i koszty

Impuls: standard zarządzania ryzykiem

MONITORING I EWALUACJA

Transformacja kończy się najczęściej na realizacji inwestycji.

Bariery:

brak monitoringu

brak ewaluacji

brak uczenia się na błędach i sukcesach

Konsekwencje:

powielanie błędów

brak optymalizacji

Impuls: standard monitoringu i uczenia się

MONITORING I EWALUACJA

Poniższe zestawienie stanowi listę wybranych standardów.

Grupa 1 Trendy i wyzwania + Rola MOF i JST

Standard 2. Uwzględnianie długiej perspektywy w planowaniu

Standard 4. Koordynacyjna rola MOF/ZIT

Standard 5. Ponadlokalne wsparcie eksperckie

Standard 6. Wspólne działania i sieciowanie

Grupa 2 Diagnoza zasobów, potrzeb i potencjału

Standard 7. Kompleksowa diagnoza energetyczna

Standard 8. Dane jako podstawa diagnozy

Standard 9. Uporządkowana inwentaryzacja

Standard 10. Wspólny model zbierania danych

Grupa 3 Organizacja procesu i zarządzanie + Strategia

Standard 11. Koordynator transformacji energetyczne

Standard 12. Minimalny podział ról

Standard 13. Dokumentowanie procesu

Standard 14. Międzywydziałowy model współpracy

Standard 15. System pracy ze standardami

Standard 20. Strategia oparta na danych i diagnozie

Standard 21. Powiązanie strategii z innymi dokumentami

Standard 22. Dokumentacja przedinwestycyjna

Grupa 4 Planowanie i przygotowanie inwestycji + Efektywność energetyczna

Standard 23. Analiza wariantów

Standard 25. Rozeznanie rynku i konsultacja technologiczna

Standard 26. Analiza ryzyk i cyklu życia

Standard 16. Zasada „efektywność energetyczna przede wszystkim”

Standard 17. Podejście systemowe do efektywności

Standard 18. Standardy eksploatacyjne

Grupa 5 Komunikacja + Ryzyka + Monitoring i ewaluacja

Standard 27. Minimalny standard komunikacji społecznej

Standard 28. Komunikacja trudnych tematów

Standard 29. Edukacja jako element transformacji

Standard 34. Cykliczny monitoring energii i kosztów

Standard 35. Ocena rezultatów po inwestycji

Część warsztatowa

DYSKUSJA NA FORUM – „ROZGRZEWKA”

Przedyskutujmy na forum następujące kwestie:

1. Czego na liście nadal brakuje?
2. Co z tego, co tu wypracowaliśmy lub powinniśmy wypracować mogłoby sprawić, że za 5 lat Wasza JST będzie punktem odniesienia dla innych JST w Polsce?
3. Co stanie się z tymi standardami które wypracujemy w dniu, w którym zakończymy nasz raport? Co należałoby zrobić, aby realnie służyły w gminach?
4. Gdzie najczęściej rozjeżdża się teoria z praktyką?
5. Gdybyśmy mieli zostawić tylko 3 zasady, które naprawdę zrobią różnicę w transformacji energetycznej JST, co by to było?

Praca w grupach

WERYFIKACJA PROPOZYCJI STANDARDÓW

Cel: *Standardy* powinny być dokumentem o charakterze uniwersalnym, który będzie mógł być wykorzystany w procesie transformacji energetycznej w miejskich obszarach funkcjonalnych oraz jednostkach samorządu terytorialnego różnej wielkości.

Instrukcja ćwiczenia:

1. Każda z grup otrzymuje zestaw kart standardów w różnych obszarach tematycznych
2. W grupach proszę przedyskutować zaproponowane standardy i ich doprecyzowanie
3. Z pomocą kart proszę w grupach przetestować i zweryfikować zaproponowane standardy, np. odpowiadając na pytania, m.in.:
 - Czy ten standard jest realny w codziennej pracy JST?
 - Czy ten standard da się wdrożyć w małej JST?
 - Czy ten standard rzeczywiście poprawi sposób działania JST?
 - Co w tym standardzie wymaga doprecyzowania?
4. Proszę zmodyfikować zaproponowane zapisy zgodnie z Państwa wiedzą i doświadczeniem

KONTAKT

C•point

email:

contact@cdotpoint.com

adres korespondencyjny:

**Rolna 155A
02-729 Warszawa**

numer telefonu:

**+48 604 58 59 60
+48 783 40 50 59**

strona internetowa:

cdotpoint.com